

ဓမ္မအမေးအဖြေများ

၂၂။ ကမ္ဘာကြီး ပူဇွန်းလာခြင်း

ကမ္ဘာကြီး ပူဇွန်းလာခြင်း

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါရစေ အရှင်ဘုရား၊

မကြာခင်က CNN တယ်လီဗီးရှင်း အစီအစဉ်တစ်ခုမှာ ပတ်ဝန်းကျင် ပျက်စီးမှုကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်မှာ သဘာဝ ကပ်ဘေးကြီးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ကြောင်း၊ အဲဒါကြောင့် တစ်ကမ္ဘာလုံးက လူတွေ အဲဒီ ကပ်ဘေးကြီးကို ရှောင်လွှဲဖို့ လူသားအားလုံး အားသွန်ခွန်စိုက် ပါဝင်လုပ် ဆောင်ကြဖို့နဲ့ ဘာသာတရား အဆုံး အမတွေနဲ့လဲ တတ်နိုင်သမျှ လူတွေကို အသိပညာပေးဖို့ သတိပေးထားတာ ကြည့်လိုက်ရပါတယ်။

ကမ္ဘာကြီး ပူဇွန်းလာမှုကြောင့် ကြုံလာနိုင်ဖွယ်ရှိတဲ့ အဲဒီ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘာသာတရား အထူးသဖြင့် ဗုဒ္ဓဝါဒ နှုန်းစံတွေ အရ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ ကာကွယ် တားဆီးနိုင်မယ်လို့ ထင်ပါသလဲ။ ယခင် ယခုနဲ့ နောင်လာမဲ့ ရာစုနှစ်တွေမှာ ခေတ်သစ် သိပ္ပံနဲ့ နည်းပညာတွေနဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒ နှုန်းစံတွေ ဘယ်လို ဆန့်ကျင် သို့တည်းမဟုတ် ညီညွတ်သလဲ ဆိုတာကို သိလိုပါတယ်။

ပိတိခင်

မြိမ်းမြောက်မှု

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်အနည်းငယ်အတွင်းမှာ ရာသီဥတု ဆိုးဝါး ထန်ပြင်းတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေ ပိုမိုများလာတယ်လို့ ရာသီ ဥတု ပါရဂူတွေက ဆိုပါတယ်။ တိုနေဒိုး၊ တိုင်ဖုန်း၊ ဟာရီကီနီးနှင့် ရေလွှမ်းမိုးမှုတွေ၊ အမြဲတမ်းခဲနေတဲ့ ရေ ခဲတောင်ကြီးတွေ ပျက်ကျလာနေတာ၊ အဲဒီရေခဲတောင်တွေမှာ နေတဲ့ တန်ကြာ သမင်ကြီး တွေ သေကြတာ၊ အချို့ ပိုးကောင်တွေ နေရာဒေသ အသစ်ကို ပြောင်း ရွေ့နေကြတာ စတာတွေ အပါအဝင်ပေါ့။ ကမ္ဘာတစ်လွှားမှာ ရာသီဥတုဆိုးဝါးတဲ့ ကပ်ဘေးဆိုက်နိုင်တဲ့ အပြင် တကယ်လို့ ကမ္ဘာ့မြောက်ဖက်ခြမ်းမှာရှိတဲ့ ဂရင်းလန်ကျွန်းနဲ့ အန္တာတိကတိုက်က ရေခဲပြင်ကြီးတွေ တစ်ဝက်လောက်သာ ပျော်ကျသွားမယ် ဆိုရင် သမုဒ္ဒရာရေမျက်နှာ မြင့်တက်လာပြီး အမေရိကန်နိုင်ငံက ဖလော်ရီဒါနှင့် လူဝစ်စီယားနား ပြည်နယ်တွေ၊ နယူးယောက်မြို့တွေ အပါအဝင် တစ်ချို့ ကျွန်းနိုင်ငံတွေ ဒီရာစုနှစ် အလယ်လောက်မှာ ရေအောက်ကို ရောက်သွားနိုင်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

အမေရိကန် ဒုသမ္မတဟောင်း အယ်လ်ဂိုးက ကမ္ဘာကြီး ပူဇွန်းလာနေတာကို ဥပေက္ခာပြုလိုတဲ့ အုပ်စုကို ရည်ရွယ်ပြီး 'ဒီလိုသာ ဖြစ်ခွင့် ပေး လိုက်ရင် တကယ်ကို လူသားတို့ရဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရား ပျက်ကွက်တာပါပဲ' လို့ ပြစ်တင် ပြောဆိုတာကိုလဲ ကြားရပါတယ်။

အကြောင်းတရား

ဒီလို ဖြစ်တာဟာ ကမ္ဘာကြီးပူဇွန်းလာပြီး ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် လို့ဆိုပါတယ်။ လောင်စာဆီသုံးစွဲတာ လွန်ကဲလို့ ဥပမာ ဧရာမစက်ရုံကြီးတွေ၊ မော် တော်ကားတွေက ထုတ်လိုက်တဲ့ အခိုးတွေကြောင့် ညစ်ညမ်းနေတဲ့ လေထုထဲက ဓာတ်သဘာဝ တစ်မျိုး က ကမ္ဘာကြီးကို လွှမ်းခြုံပြီး နေအပူရှိန်ကို ထိန်းထား ပေးတဲ့ ဓာတ်သဘာဝတွေကို ဖျက်ဆီးပစ်လို့ ကမ္ဘာ မြေပေါ်မှာ အပူရှိန်မြင့်လာရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ လူတွေရဲ့ စားဝတ်နေရေးနဲ့ စီးပွားရေး အလိုရမ္မက်တွေကြောင့် တောင်အမေရိကတိုက်က ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး အမွှာရန် သစ်တောကြီးတွေ အပါအဝင် သစ်တောတွေ ပြုန်းတီး လို့ ရာသီဥတု အပြောင်းအလဲတွေ ဖြစ်ရပါတယ်။

ယခု ကမ္ဘာကြီးဟာ အလျင်အမြန် ပူဇွန်းလာနေပါပြီ။ ဒါဟာ သီအိုရီ မဟုတ်ပါဘူး။ အမှန်တကယ် ဖြစ်လာနေတာလို့ ရေးကြီးသုတ်ပျာနဲ့ ပြောဆို ရေးသားနေကြတာကို သတင်းတွေမှာ ဖတ်ရ ကြားရပါတယ်။ သက္ကရာဇ် ၂၀၅၀ ခုနှစ်မှာ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ ၉.၁ ဘီလီ ယံ ဖြစ်လာမယ်ဆိုလို့ ဒီလူဦးရေ အတွက် လောင်စာ စွမ်းအင်၊ ရေနဲ့ အစား အစာ ပိုမိုလိုအပ်လာမှာဖြစ်လို့ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတယ်ဆိုတာထက် ကြောက် စရာ ကောင်းတယ်ဆိုရင် ပိုမှန်ပါလိမ့်မယ်။ အင်း၊ အရင်းစစ်လိုက်တော့ အဲဒါတွေအားလုံးဟာ အသိဉာဏ် ရှိတယ်ဆိုတဲ့ လူသားတွေရဲ့ အလိုဆန္ဒ လောဘဇာတွေကြောင့် ဖြစ်တာချည်းပါပဲ။

ကုသနည်း

လိုချင်တပ်မက်မှုနဲ့ ကိုယ်ကျိုးဆန်တဲ့ အတ္တလွန်ကဲမှုကို လျော့ချဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ စက်ရုံတွေ ကားတွေကို အခိုးထုတ်လွှင့်မှု နည်းတဲ့ ဘိုင်အို ဒီဇယ်နဲ့ ဟိုက်ဒြိုဂျင်တွေနဲ့ အစားထိုးသုံးရင် တစ်စုံတစ်ခုသော အတိုင်းအတာအထိ လျော့ကျသွားနိုင်ဖွယ်ရှိပေမဲ့ ထုတ်လုပ်မှုစရိတ် ကြီးမြင့်တာ၊ သက်သာလွယ် ကူမှုမရှိတာ စတာတွေကြောင့် လွယ်လွယ်နဲ့တော့ ဖြစ်မလာနိုင်ဘူးလို့ ခန့်မှန်း ကြပါတယ်။ အဲဒီ လောင်စာဆီတွေကို ထုတ်လုပ်ဖို့ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားနဲ့ လောင်စာဆီ လိုပြန်တာပဲ။

ဒါကြောင့် ဒီပြဿနာရဲ့ ဖော်ပြချက်ကို လိုက်ကြည့်ရင် လူတွေရဲ့ နေ့စဉ်ဘဝကို ပြောင်းလဲရမယ်ဆိုတဲ့ အခြေတစ်ရပ် ထွက်လာပါတယ်။ လောင်စာ ဆီကို လျော့သုံး ဖို့ပါ။ ကိုယ်ပိုင်ကားတွေ လျော့သုံးရမယ်။ လေယာဉ်နဲ့ ခရီးသွားလာမှုတွေ လျော့ချရမယ်။ အိမ်မှာ ရုံးမှာ ဖိမ်ခံ လေအေးစက်တွေ လျော့သုံးရမယ် ဆိုတာတွေပေါ့။ ဒီကိစ္စမှာ ချမ်းသာတဲ့နိုင်ငံတွေက လူတွေ အဓိက စွန့်လွှတ်မှု လုပ်ရလိမ့်မယ်လို့ ဆိုတယ်။

ဒီနေရာမှာ လူတွေရဲ့ ပျင်းရိမှုနှင့် အလိုလောဘကို ကျော်လွှားဖို့ လူတွေကို တွန်းအားပေးမဲ့ လုံလောက်တဲ့ စွမ်းအားကတော့ စိတ်ပိုင်းဘဝကို လေ့ကျင့်မှု ဖြစ်ပါတယ်။ ရောင့်ရဲ တင်းတိမ်မှု၊ အနေအထိုင် ရိုးစင်းမှု၊ ရက်ရောမှုတွေကို ဘာသာတရားရဲ့ အဆုံးအမအနေနဲ့ အလေးပေး သင်ကြား

ပေးတာတွေပေါ့။ ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်တွေက ကိုယ်တိုင် စံနမူပြုပြီး အဲဒီလို မြို့၊ မြန်နေထိုင်မှု နှုန်းစံတွေ အကျိုးတရားတွေကို ဟောပြောရင်း လူတွေကို စည်းရုံးနိုင်ပါတယ်။

လူတွေစိတ်ထဲမှာ အမြစ်တွယ်နေပြီးဖြစ်တဲ့ နေ့ တစ်ခု လူမှုဘဝဖြစ်စဉ်နဲ့ စီးပွားရေး တန်ဖိုးတွေကို လျော့ချဖို့ ဖြစ်နိုင်မလားလို့ မေးစရာရှိပါတယ်။ ဖြစ်နိုင် ပါတယ်။ စီးပွားရေး တိုးတက်မှုဆိုတာ လိုချင်တာက စတယ်။ ယင်းနောက် ရွေးချယ်တယ်။ ပြီးတော့ ကျေနပ်နှစ်သက်မှု ဖြစ်တယ်။ အဲဒါတွေ အားလုံးဟာ စိတ်ရဲ့ လုပ်ဆောင်မှုတွေ ချည်းပါပဲ။ ဒါကြောင့် စိတ်ကို လေ့ကျင့်ရင် ဖြစ်နိုင်တာပေါ့။

ဗုဒ္ဓဝါဒကျင့်စဉ်

ဗုဒ္ဓဝါဒကျင့်စဉ် ရှုထောင့်ကနေ အခြေခံလောက် ပြောပြရရင် - ဗုဒ္ဓရဲ့ အဆုံးအမတွေထဲမှာ သက်ရှိလောကနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရော၊ သက်ရှိ သတ္တဝါ တွေ အားလုံး အချင်းချင်းပါ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး အညမည သဘောတရားနဲ့ အပြန်အလှန် အမှီသဟဲ ပြုနေကြတယ်။ မိမိလုပ်တဲ့ အလုပ်အတွက် မိမိမှာ တာဝန်ရှိတယ်လို့ ဆုံးမပါတယ်။ ဒါကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝါဒီတို့ရဲ့ 'ကမ္ဘာ့အရေးက ပထမ၊ ဒေသအရေးက ဒုတိယ' ဆိုတဲ့ ဆောင်ပုဒ်ဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒ သဘောထားနဲ့ တစ်ထပ်တည်းပါပဲ။ သတ္တဝါအားလုံးကို ကြင်နာဖို့နဲ့ အပြုအမူ (ကံတရား) တွေကို သတိနဲ့ ထိန်းသိမ်းဖို့ တစ်နည်း သီလရှိဖို့ လူတွေကို ဗုဒ္ဓဝါဒက သင်ကြားပါတယ်။

သီလရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ဟာ တစ်ဆင့် တက်ပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာ အားထုတ်ရင် အကျိုး တစ်ခုတော့ ကျိန်းသေရတယ်လို့ ယုံကြည်ပြီး နည်း နည်းစီ အချိန်ပေးပြီး လေ့ကျင့်သွားရင် နေထိုင်မှုပုံစံ တွေ၊ ဘဝအတွေးအမြင်တွေ တဖြည်းဖြည်း ပြောင်းလဲပြီး ကိုယ်ကျိုးဆန် အတ္တလွန်ကံမှုတွေ လျော့နည်းလာပါတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ လူနေမှုပုံစံကို လိုအပ်သည်ထက် ပိုပြီး ဇာမချဲ့လိုတော့ဘဲ အခြေခံ လူမှုဘဝလိုအပ်ချက် တွေ ပြည့်စုံရုံနဲ့ ကျေနပ်လာနိုင် ပါလိမ့်မယ်။ ကမ္မဋ္ဌာန်း များများထိုင် နိုင်လာလေ၊ မိမိရဲ့ အလိုရမ္မက်တွေကို ထိန်းနိုင်လာလေဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာကြီးကို မြိမ်းမြောက်မှု လျော့နည်းသွားလေ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီလို လုပ်တာဟာ တစ်ကိုယ်ရေဘဝကို ကျော် လွန်ပြီး အခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေ အားလုံးအတွက်ပါ ကောင်းတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

ကိုယ်စီအသိတရား

ကမ္ဘာကြီးပူဇွန်မှု မဖြစ်သေးဘူးလို့ ဆိုရင်တောင် လောင်စာဆီ သုံးစွဲမှုကို လျော့သင့်ပါတယ်။ ဒါဟာ နောင်လာနောင်သားများအတွက် ယနေ့ လူကြီး တွေရဲ့ ကြီးမားတဲ့ တာဝန်တစ်ခု ဖြစ်လို့ပါ။ အလွန် ကိုယ်ကျိုးစွန့်ရမဲ့ အလုပ်လဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် တာဝန်လွှဲချနေလို့ မရနိုင်ပါဘူး။ တစ်နိုင်ငံတည်း လုပ်လို့လဲ မရနိုင်ပါဘူး။ တစ်ကမ္ဘာလုံး ပူဇွန်လာတာ ဖြစ်လို့ တစ်ကမ္ဘာလုံးက လူတွေ ကိုယ်စီ အသိတရားနဲ့ကိုယ် နေထိုင် မှုကို ဆင်ခြင်မှသာ သို့မဟုတ် တဖြည်းဖြည်း ပြောင်းလဲပစ်မှသာ ဖြစ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီလို လုပ်နိုင်ဖို့ဆိုရင် တစ်ကမ္ဘာလုံးက လူတွေကို လူမှုစီး ပွားကျင့် စဉ်အရရော ဘာသာရေး အဆုံးအမတွေအရပါ နားလည်အောင် လိုက်နာ လက်ခံလာအောင် ပညာပေး စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ရမှာ ဖြစ်လို့ အလွန်ကျယ်ပြန့်ပြီး ခက်ခဲကြီးမားပါတယ်။

လူတိုင်းရဲ့တာဝန်

တည်ရှိပြီး ကောင်းမွန်နေတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု သို့ တည်းမဟုတ် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ သို့တည်းမဟုတ် ဤ ကမ္ဘာမြေ ပြိုကွဲ ပျက်စီးဖို့နဲ့ ကြုံလာပြီဆိုရင် ပြင်ပက ဖျက်ဆီးတဲ့ အကြောင်းတရားတွေထက် အတွင်းမှာ ရှိတဲ့ အကြောင်းတရားတွေကပိုပြီး အရေးကြီးပါတယ်။ လူလုပ်လို့ လှပနေတဲ့အရာတွေ အားလုံး လူ ကြောင့်ပဲ ပျက်စီး မသွားရအောင် ဤလူသားတို့ရဲ့ အသိပညာ ဆင်ခြင်တုံတရား ဘာသာရေး အလေ့ အကျင့်တွေနဲ့ ထိန်းချုပ်သင့်ပါတယ်။

သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိန်းသိမ်းခြင်းဟာ သက်ရှိအားလုံး အတွက် ကောင်းပါတယ်။ လောင်စာဆီ သုံးစွဲလိုတာကို ပိုမို မြို့မြို့ရွာတာပြီး နေမယ်ဆိုရင် စီးပွားရေးကိုလဲ မထိခိုက်နိုင်ပါဘူး။ ပိုမိုပြီးလဲ ကရုဏာ ပညာနဲ့ ပြည့်စုံသူတွေ ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။ ဆုံးရှုံး သို့မဟုတ် ဆင်းရဲလို့ မခံစားဘဲ လူတိုင်း လိုက်နာနိုင်ရင် မကောင်းပေဘူးလား။ □

